

ТРИМЕСЕЧЕН ДОКЛАД

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА РЕКРЕАЦИЯ И ТУРИЗЪМ

за периода от 01.01.2026 г. до 31.01.2026 г.

Извършени нестопански дейности:

1. На 18 април 2026 г. 25 членове на Българска асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) с трайни увреждания участваха в едnodневна екскурзия, която ги отведе до две забележителни места, съчетаващи природна красота, царска история и героичното минало на България – двореца „Кричим“ и Перушица.

Първата спирка от програмата беше дворецът „Кричим“ – една от най-красивите и добре запазени царски резиденции в страната. Участниците се разходиха из впечатляващия парк, простиращ се върху хиляди декари, където се съхраняват вековни дъбове, величествени секвой, магнолии, бамбук и множество редки растителни видове. Особено възхищение предизвика езерото с водните лилии, както и богатият животински свят, включително най-големият развъдник на елена лопатар в България.

По време на посещението членовете на БАРТ разгледаха и автентичните интериори на двореца, построен по времето на цар Фердинанд и завършен от цар Борис III. Те се запознаха с историята на сградата, царските кабинети, киносалона, помещенията за царското семейство и научиха повече за едно от най-значимите събития в българската история – решението на цар Борис III да не допусне депортирането на българските евреи.

След свободно време за разходка и снимки сред красивата природа групата отпътува към Перушица – град, известен със своето героично участие в Априлското въстание и богатото си историческо наследство.

Участниците посетиха Историческия музей, където разгледаха експозиции, проследяващи развитието на района от праисторическата епоха до наши дни. Особено вълнуващо беше посещението на църквата „Св. Архангели Гавраил и Михаил“, превърнала се в символ на героизма на перушеници по време на Априлското въстание. Разказите за събитията от 1876 година оставиха силно впечатление у всички и напомниха за силата на българския дух и стремежа към свобода.

След посещението на музея членовете на БАРТ имаха свободно време за разходка из Перушица, обяд и възможност да се насладят на спокойната атмосфера на града.

2. На 9 май 2026 г. 28 членове на Българска асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) с трайни увреждания посетиха един от най-колоритните кулинарни празници в България – Празника на Дрипавата баница в село Върбица, община Горна Оряховица.

Преди да се потопят в празничната атмосфера, участниците посетиха Етнографския музей в Долна Оряховица, където се запознаха с богатото културно наследство на региона. Автентичните експозиции представиха традиционния бит, местните занаяти и обичаите, съхранени през поколенията, превръщайки посещението в интересно пътешествие назад във времето.

След това групата се отправи към село Върбица, където ги очакваше истински празник на българските традиции и кулинарното майсторство. Площадът беше изпълнен с аромат на прясно изпечени баници, пъстри народни носии и празнично настроение.

По време на събитието членовете на БАРТ имаха възможност да опитат различни видове домашно приготвена дрипава баница, приготвена по стари местни рецепти, както и други традиционни български специалитети. Голям интерес предизвикаха кулинарните демонстрации, в които местни майстори показаха тънкостите при приготвянето на емблематичната за района баница.

Богатата фолклорна програма с народни песни, танци и изпълнения на самодейни състави допринесе за незабравимата атмосфера и даде възможност на всички присъстващи да се докоснат до автентичния български дух и традиции.

Участниците разполагаха и със свободно време за разходка, снимки и посещение на щандовете на местни производители, откъдето можеха да закупят традиционни храни, домашни изделия и сувенири.

За членовете на БАРТ с трайни увреждания подобни инициативи имат особено значение. Те предоставят възможност за активен отдих, социални контакти, културно обогатяване и пълноценно участие в обществения живот. Посещенията на подобни фестивали създават незабравими спомени, насърчават общуването и показват богатството на българските традиции и културно наследство.

Българска асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) ще продължи да организира инициативи, които подпомагат социалното включване, активния начин на живот и достъпа на хората с трайни увреждания до културни, туристически и обществени събития.

3. На 25 май 2026 г. 20 членове на Българска асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) с трайни увреждания се включиха в едnodневна екскурзия, която съчета духовност, красива природа и едни от най-впечатляващите природни забележителности в Югозападна България.

Първата спирка от програмата беше Руенският манастир „Св. Йоан Рилски“ – действащ девически манастир, разположен сред живописната природа в подножието на Осоговската планина. Участниците се запознаха с историята на светата обител, която води началото си още от X век и е свързана с учениците на Свети Йоан Рилски. Спокойната атмосфера на манастира предостави възможност за молитва, размисъл и духовно зареждане.

След посещението групата се отправи към парк „Бачиново“ край Благоевград – едно от най-предпочитаните места за отдих в региона. Сред красивата зеленина, езерото и алеите участниците имаха свободно време за разходка, обяд и приятни разговори, наслаждавайки се на спокойствието и свежия планински въздух.

Следобед програмата продължи към Стобските пирамиди – една от най-известните природни забележителности в България. По екопътеката участниците достигнаха до впечатляващите земни образувания, създадени от природата в продължение на хилядолетия. Необичайните скални форми, част от които са увенчани с характерните каменни „шапки“, предизвикаха възхищението на всички. От панорамните площадки се откриха красиви гледки към долината на река Рилска и склоновете на Рила планина, които превърнаха разходката в истинско удоволствие.

4. На 30 май 2026 г. 24 членове на Българска асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) с трайни увреждания се включиха в

еднодневно пътуване до Панагюрище и Стрелча, посветено на българската история, традиции и богатството на етерично-маслените култури.

Първата спирка от програмата беше Панагюрище – един от най-емблематичните възрожденски градове в България. Участниците посетиха родната къща на Райна Княгиня, където се запознаха с живота и делото на една от най-ярките личности на Априлското въстание. Експозицията разкрива ценни исторически свидетелства и пази жив спомена за героизма и саможертвата на българските революционери.

След това групата разгледа мемориалния комплекс „Априлци“, издигащ се над града на хълма „Маньово бърдо“. Внушителният монумент, посветен на героите от Априлското въстание, впечатли посетителите със своя мащаб и символика. По време на разходката бяха посетени и църквите „Св. Теодор Тирон“ и „Св. Въведение Богородично“, които допълниха усещането за духовност и връзка с българската история.

Следобед програмата продължи в Стрелча, където членовете на БАРТ се потопиха в атмосферата на Фестивала на етеричните култури и туризма. Събитието съчетава традициите на Празника на розата с богатството на региона, известен с производството на розово масло и други етерично-маслени култури.

Участниците наблюдаваха възстановката на ритуала „Розобер“, пресъздаден от фолклорни състави сред ароматните розови градини. Те посетиха и Старата розоварна, където се запознаха с традиционния процес на добив на розово масло и разгледаха автентичните съоръжения, използвани през средата на XX век. Голям интерес предизвикаха дегустациите на продукти от роза, както и щандовете на местни производители и занаятчии, представящи натурална козметика, сувенири и изделия от етерични масла.

Празничната програма беше изпълнена с фолклорни изпълнения, концертни прояви, възстановки на традиционния бит и представянето на Царица Роза, които създадоха незабравима атмосфера и подариха много положителни емоции на всички присъстващи.

5. На 6 юни 2026 г. членове на Българска асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) с трайни увреждания посетиха едни от най-интересните духовни, исторически и природни забележителности в Южна България. Пътуването предложи на участниците възможност да се докоснат до богатото културно наследство на страната, да научат повече за древната история на българските земи и да се насладят на впечатляващи природни гледки.

Първата спирка от програмата беше мемориалният комплекс „Дом на доброто“ в село Коньово, изграден в памет на Влайчо Жечев – Дядо Влайчо, известен като „Пророка на народа“ и Безсребреник. Участниците посетиха параклиса „Стефан Първомъченик“, където се намират неговите тленни останки, разгледаха изложбата с лични вещи, писма и предсказания, както и пчелина и чешмата с благословена вода. Спокойствието и духовната атмосфера на комплекса оставиха силно впечатление у всички присъстващи.

След това групата се отправи към Карановската селищна могила – един от най-значимите праисторически археологически обекти в Европа. По време на посещението членовете на БАРТ разгледаха музейната експозиция и научиха повече за живота на първите земеделци по нашите земи. Интерес предизвикаха разказите за прочутия Карановски печат, смятан от редица учени за една от най-древните форми на писменост в света, както и за откритите тракийска колесница и тухлена гробница.

След свободно време за разходка и почивка програмата продължи към язовир „Жребчево“, където участниците посетиха емблематичната Потопена църква „Св. Иван Рилски“. Издигната през 1891 г. за жителите на вече несъществуващото село Запалня, църквата остава единственият запазен спомен за населеното място, потопено при изграждането на язовира. Руините ѝ, издигащи се сред водите, впечатлиха всички със своята красота и символика, превръщайки се в едно от най-сниманите места по време на пътуването.

6. На 13 юни 2026 г. 32 членове на Българска асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) с трайни увреждания посетиха едни от най-интересните духовни и кулинарни забележителности в района на Велико Търново и Горна Оряховица. Еднодневното пътуване съчета културно-историческо наследство, местни традиции и празнична атмосфера.

Първата спирка от програмата беше девическият манастир „Света Богородица“ в Арбанаси – една от най-значимите православни обители в региона. Участниците разгледаха църквата „Успение Богородично“, впечатляваща със своите красиви стенописи, богато украсен дърворезбен иконостас и спокойната атмосфера, която превръща манастира в любимо място за поклонници и туристи. По време на посещението членовете на БАРТ научиха интересни факти за историята на светата обител и нейното значение за духовния живот на българите през вековете.

След това групата се отправи към Горна Оряховица, където се включи в празничната програма на Празника на Горнооряховския суджук – събитие, което ежегодно привлича хиляди посетители от цялата страна.

По време на празника участниците имаха възможност да дегустират прочутия Горнооряховски суджук, който от 2011 година е защитен с географско указание в Европейския съюз. Освен кулинарните изкушения, те се насладиха на богата фолклорна програма, музикални изпълнения, традиционни занаяти, разнообразни игри, забавления и празнични надпревари, които създадоха много усмивки и добро настроение.

7. На 20 юни 2026 г. 23 членове на Българска асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) взеха участие в организирано еднодневно посещение на Празника на лавандулата и Фестивала на етерично-маслените култури в град Карлово – едно от най-цветните и обичани събития в България, посветени на традициите, природата и българския фолклор.

Групата отпътува от София рано сутринта и пристигна в Карлово, където беше посрещната с богата празнична програма. Посещението започна в „Патевата къща“ – Къщата на цветята и билките, част от архитектурен комплекс „Старинно Карлово“. Там участниците бяха приветствани от Лавандуловата фея и станаха свидетели на автентични възстановки на обредите „Еньова буля“ и „Жътва на лавандула“, съхранили духа на българските традиции.

Всички присъстващи преминаха през красиво изплетения Еньовски венец – символ на здравето, благополучието и плодородието. След това се включиха в пъстрото фолклорно шествие, което премина през възрожденските улици на Карлово и достигна до централния площад, където празничната атмосфера беше изпълнена с народни песни, танци и настроение.

Особен интерес предизвика посещението на къща „Бухалов хан“, където членовете на БАРТ наблюдаваха демонстрация на традиционно лавандуловарене в автентична гюлпана, дегустираха ароматен лавандулов чай и присъстваха на демонстрация по

замесване и изпичане на домашен хляб в глинен съд „Подница“. Всички участници имаха възможност да се насладят на беседа за историята на производството на етерично-маслени култури в региона.

По време на свободното време част от групата разгледа най-известните забележителности на Карлово, сред които Националният музей „Васил Левски“, църквата „Св. Николай“, паметника на Апостола на свободата и красивия водопад Сучурум.

Посещението премина в изключително приятелска и празнична атмосфера. За членовете на БАРТ това беше още една възможност да се насладят на красотата на българската природа, да се докоснат до богатите ни традиции и да споделят незабравими мигове заедно.

Българска асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) продължава да организира инициативи, които насърчават активния начин на живот, социалните контакти и опознаването на културното и природното богатство на България. Убедени сме, че подобни събития не само носят положителни емоции, но и създават трайни приятелства, вдъхновение и желание за нови пътешествия.

8. Извършена оценка на достъпността на туристически обекти

Период на извършване: 01.04.2026 г. – 30.06.2026 г.

В изпълнение на дейностите, свързани с насърчаване на достъпния туризъм и подобряване на условията за хора с трайни увреждания, в периода от 01 април до 30 юни 2026 г. екип на БАРТ извърши оценка на достъпността на ключови туристически обекти в България.

Дата на провеждане: 08.04.2026 г.

Обекти: Дворец „Кричим“ и Исторически музей – Перущица

Извършената предварителна оценка установи, че туристическите обекти са достъпни за хора с трайни увреждания. Основните алеи и входи позволяват придвижване на лица с намалена подвижност. На отделни места са налице незначителни денивелации и стъпала, които могат да бъдат преодоляни с минимално съдействие от придружител. Общата оценка е висока степен на достъпност.

Дата на провеждане: 15.05.2026 г.

Обекти: Руенски манастир, парк „Бачиново“ и Стобски пирамиди

Руенският манастир и парк „Бачиново“ са с добра достъпност и позволяват безпроблемно посещение. Достъпът до Стобските пирамиди е частично достъпен поради естествения планински терен и изкачването по екопътеката. Посещението е възможно при добра организация и съдействие от придружители.

Дата на провеждане: 20.05.2026 г.

Обекти: Панагюрище и Стрелча

Извършената оценка показва, че историческите обекти в Панагюрище и фестивалната зона в Стрелча са добре достъпни. Основните маршрути са с подходящи настилки, като на отделни места е необходимо повишено внимание поради неравности в терена.

Дата на провеждане: 26.05.2026 г.

Обекти: Мемориален комплекс „Дом на доброто“, Карановска селищна могила и Потопената църква при язовир „Жребчево“

Комплексът „Дом на доброто“ е с добра достъпност. Карановската селищна могила и районът около Потопената църква са частично достъпни, тъй като придвижването се извършва по естествени терени, чакълести и земни настилки. При осигурено съдействие посещението е напълно възможно.

Дата на провеждане: 02.06.2026 г.

Обекти: Манастир „Света Богородица“ – Арбанаси и Празник на Горнооряховския суджук

Манастирският комплекс и фестивалната зона са добре достъпни за хора с трайни увреждания. На места с каменни настилки и малки денивелации е препоръчително придружаване на лица с ограничена подвижност. Общата оценка е добра степен на достъпност.

Дата на провеждане: 09.06.2026 г.

Обект: Карлово

Основните туристически и фестивални пространства са добре достъпни. Пешеходните маршрути позволяват свободно придвижване, а посещението на лавандуловите насаждения е частично достъпно поради земния терен. При добра организация не се очакват затруднения за участниците.

Дата на провеждане: 29.04.2026 г.

Обекти: Етнографски музей – Долна Оряховица и с. Върбица

Етнографският музей и фестивалната зона са добре достъпни за организирани групи от хора с трайни увреждания. Движението е възможно по основните алеи и площадни пространства. При по-голям поток от посетители е препоръчително осигуряване на съдействие за лицата с ограничена подвижност. Общата оценка е висока степен на достъпност.

В периода на изпълнение на дейността бяха извършени 7 предварителни оценки на достъпността, обхващащи общо 15 туристически обекта и събития, включени в програмите на Българска асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ).

Оценките бяха извършени около десетина дни преди реализирането на всяко туристическо пътуване и включваха анализ на архитектурната достъпност, възможностите за придвижване на хора с трайни увреждания, достъпа до основните туристически обекти, наличната инфраструктура и необходимостта от допълнително съдействие.

В резултат на извършените оценки беше установено, че 12 от оценените обекти са с добра степен на достъпност, а 3 обекта са с частична достъпност, като при тях е необходимо съдействие от придружители поради особености на естествения терен или наличие на денивелации.

Предварителните оценки позволиха своевременно планиране на посещенията и създадоха необходимите условия всички туристически програми да бъдат реализирани безопасно и успешно с участието на членовете на БАРТ с трайни увреждания.

9. Представители на БАРТ взеха участие в проект: Достъпен транспорт и туризъм

Достъпността в транспорта и туризма изисква устойчиво финансиране за проектиране, изграждане и поддръжка на прилежащата градска среда и транспортните средства, обучение на персонала в подкрепа на всеки пътуващ и търсене на съвместни решения съвместно с хората с увреждания!

Това бяха част от факторите за достъпност, дискутирани по време на събитието AccessibleEU България: Достъпен транспорт и туризъм, което се проведе на 26 юни 2026 г.

Темата събра широка аудитория от над 90 участника на живо и онлайн – представители на Министерството на труда и социална политика, Омбудсмана на Р България, Агенцията за хората с увреждания, Агенцията за качеството на социалните услуги, университети, културни центрове,

бизнес, доставчици на социални услуги, Столична община и Омбудсмана на Столична община, други общини, експерти и застъпници от цялата страна!

Като панелисти взеха участие:

Росица Савова от Асоциация „Аутизъм“ – споделена експертиза относно мобилността на хората с аутизъм;

Виктор Делинов и младежите от Дневен център „Светове“ – професионален опит и лични истории за придвижване в града с подкрепа от връстници;

Георги Колев – председател на Съюза на инвалидите в България – застъпничество и представени фото примери за недостъпен транспорт и свързващата градска среда в София;

Гергана Дойчинова от Фондация „Ела и ти“ – представени достъпни маршрути в София и каузата за доброволна подкрепа, с която хората със затруднения са активни в планината и в града;

Цветелина Венова от „Търсене и спасяване – България“, която показва разбирането на екипа за потребностите на хората с различни увреждания от подкрепа в ситуация на бедствия и евакуация и нуждата от адаптация на системите за уведомяване;

Стефан Виет, параатлет и пътешественик на колела в търсене на реалната достъпност и на доказателства за икономическите ползи на достъпния транспорт;

Пламена Стефанова от Сдружение „Еквилибриум“ с разказ за летните лагери на деца с множество увреждания, неприети в обществената ни среда;

Госпожа Мая Василева – Директор Дирекция „Права на хората с увреждания и дискриминация“ към институцията на Омбудсмана на Р България – ангажираност, устойчива подкрепа и търсене на институционални инструменти за въздействие за по-добра достъпност за всеки.

10. БАРТ продължава активно да публикува и актуализира информация на официалния сайт на организацията, свързана с политиките за хората с увреждания, както и с техните права. Чрез тази дейност асоциацията цели да осигури достъп до навременна, полезна и достоверна информация, подпомагаща информираността, социалното включване и защитата на интересите на хората с увреждания.

Постигнати резултати:

В периода на изпълнение на дейностите бяха постигнати всички заложиени резултати, свързани с насърчаването на достъпния туризъм и социалното включване на хората с трайни увреждания.

Организиран и успешно проведен 7 еднодневни туристически пътувания с участието на членове на Българска асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) с трайни увреждания.

В туристическите инициативи се включиха общо 152 участници с трайни увреждания, които посетиха различни културни, исторически, природни и фестивални обекти в страната.

Посетени бяха 15 туристически обекта и събития, предоставящи възможност за културно обогатяване, социални контакти и активно участие в обществения живот.

Извършени бяха 7 предварителни оценки на достъпността на 15 обекта, обхващащи всички планирани туристически маршрути, като предварително бяха идентифицирани необходимите организационни мерки за осигуряване на безопасно и достъпно посещение.

Установено беше, че 12 туристически обекта са с добра степен на достъпност, а 3 обекта са с частична достъпност, като за тях бяха предвидени подходящи мерки за подкрепа и придружаване на участниците.

Представители на БАРТ взеха участие в националното събитие „Достъпен транспорт и туризъм“, организирано в рамките на инициативата AccessibleEU, където бяха обсъдени добри практики и политики за подобряване на достъпността в транспорта и туризма.

Продължи поддържането и актуализирането на официалната интернет страница на БАРТ с информация за правата на хората с увреждания, достъпния туризъм и дейността на организацията, което допринесе за по-добра информираност и обществена ангажираност.

Реализираните дейности допринесоха за повишаване на социалното включване, активното участие и качеството на живот на хората с трайни увреждания, като им предоставиха възможност да посещават достъпни туристически обекти, да общуват, да обменят опит и да бъдат пълноценна част от обществения живот.

Индикатор за ефективност:

В резултат на изпълнението на дейностите по проекта бяха постигнати следните индикатори за ефективност:

Организиран и проведен туристически пътувания: 7 бр.

Участници с трайни увреждания, включени в туристическите дейности: 152 лица.

Посетени туристически обекти и събития: 15 бр.

Извършени предварителни оценки на достъпността: 7 бр.

Туристически обекти с добра степен на достъпност: 12 бр.

Туристически обекти с частична достъпност: 3 бр., за които бяха предвидени необходимите мерки за придружаване и подкрепа.

Участие в национално събитие, свързано с достъпния транспорт и туризъм: 1 бр.

Публикувани и актуализирани информационни материали на официалния сайт на БАРТ: регулярно през целия период на изпълнение на проекта.

Обща оценка на ефективността:

Всички планирани дейности са изпълнени в пълен обем. Постигнати са заложените цели за осигуряване на достъпна туристическа среда, разширяване на възможностите за участие на хората с трайни увреждания в туристически и културни инициативи и повишаване на тяхното социално включване и качество на живот.

Приложени доказателства за осъществените дейности:

1. Списъци с участници
2. Приложени публикации
3. Разход оправдателни документи

Съставил отчета: Доброслав Илиев

Ръководител: Доброслав Илиев

DOBROSLAV
V ANGELOV
ILIEV

Digitally signed
by DOBROSLAV
ANGELOV ILIEV
Date: 2026.07.07
19:10:48 +03'00'